

Sidorna med föreskrifterna är borttagna på grund av att de ersatts med nya föreskrifter i enlighet med nytt beslut om naturreservat från 2006-03-31. I övrigt gäller denna skötselplan parallellt med beslutet från 2006-03-31.

PLANDEL

1 DISPOSITION OCH SKÖTSEL AV MARK OCH VATTEN

1.1 Övergripande mål

Målet för skötseln ska vara att

- bevara en typisk moränskärgård
- bevara ett kulturlandskap med omväxlande landskapsbild
- bevara och återskapa områdets naturbetesmarker
- bibehålla och utveckla natur- och kulturvärden knutna till grov och hamlad lind samt till grov ek
- bibehålla och förstärka områdets värde för det rörliga friluftslivet.

1.2 Områdesindelningar och skötsel

Indelningen i skötselområden har gjorts med utgångspunkt från skötseln. Skötselområdenas utbredning anges i bilaga 2. Detaljer, som till exempel vilket hävd tillstånd som ska uppnås i naturbetesmarken (kvarstående vegetationsmängd m m), regleras i beslut om miljöstöd eller i skötselavtal. Allmänt gäller att reservatsskötseln ska vara förenlig med skötselplanens kvalitetsmål.

Skötselområde 1; skogsmarken och större skogb eklädda öar (149,1 ha)

Beskrivning: Blandbarrskog med inslag av framförallt björk, men även av lind och ek. Grov hamlad lind samt grov ek förekommer. Fältskiktet är oftast av torr eller frisk ristyp med blåbär, lingon och ljung som de vanligaste risen. Bland övriga arter märks främst kruståtel, ängskovall, örnbärken, ekorrbär, harsyra och vårfryle. Skogsmarken på Lövö är till stor del belägen på f d inägomark och en del avsnitt har, p g a tidigare historia som ängs- och hagmark, karaktär av skogsbete med luckig och olikåldrig skog och visst inslag av hävdgynnade arter i fältskiktet. Öarna är talldominerade med visst inslag av björk och, framförallt på Bjurskär, äldre ek. Bete sker i delar av skogsmarken och på vissa öar.

Mål för skötselområdet: Blandbarrskog med lövträdsinslag. Betesdrift i delar med karaktär av skogsbete och på öarna Norra och Södra Lindö, Marsö, Brönnsö, Stora Böneskär, Stora Oxleholmen, Bredskär och Bjurskär.

Kvalitetsmål: Skogsmarken ska skötas så att:

- förekomsten av grov lind, hamlad lind samt gamla och grova ekar gynnas och utvecklas.
- djur och växter knutna till hamlad lind och gammal grov ek under ljusa hävd tillstånd kan fortleva och helst öka i utbredning och antal.
- djur och växter knutna till grov lind kan fortleva och helst öka i utbredning och antal.
- djur och växter gynnade av ett naturvårdsanpassat skogsbruk med bl a död ved kan fortleva och helst öka i utbredning och antal.
- delar av skötselområdet med karaktär av skogsbete, liksom de betade öarna, även i fortsättningen har ett till stora delar luckigt och olikåldrigt trädskikt utan påverkan av trakthyggesbruk.
- mångfalden av arter i hävdberoende växt- och djursamhällen inom delar av skötselområdet med karaktär av skogsbete liksom på de betade öarna bevaras och utvecklas.

Riktlinjer och åtgärder: Naturvårdsanpassat skogsbruk. Utsyning av träd som ska avverkas görs i samråd med naturvårdsförvaltaren. Gamla hagmarksträd, främst ek och lind men även andra grova lövträd, sparas vid avverkningar. Bärande träd och buskar, såsom rönn, en och nypon, sparas. Impediment lämnas orörda. Förutom firröjning av oxel, vildapel och andra ovanligare träd och buskar samt kring enstaka ek och lind, lämnas bryn mot åkermark och stränder orörda. Torrakor, högstubbar, stående och liggande döda träd (vad gäller barrträd åtminstone sådana som varit döda mer än två år) samt hålträd och potentiella boträd lämnas vid avverkningar.

Hyggen ska anpassas i storlek och form till landskapet och inte överstiga 1 hektar. Fröträdsställningar är lämpligast vid föryngring. 10 - 15 evighetsträd ses ut per hektar och lämnas för all framtid. Evighetsträd av tall sparas framförallt gruppvis. Grova tallar av sämre virkeskvalitet lämnas då i första hand. Evighetsträd av gran ställs i form av dungar och då helst fuktigt. Tillverkning av några högstubbar av främst rötad gran.

I delar med karaktär av skogsbete samt på de betade skogsbeklädda öarna (Norra och Södra Lindö, Marsö, Brönnsö, Stora Böneskär, Stora Oxleholmen, Bredskär och Bjurskär) ska ett småskaligt skogsbruk bedrivas i form av plockhuggning och blädning samt gallring och röjning för att bibehålla och skapa ett växlingsrikt och olikåldrigt trädbestånd med ljusöppna grässvålsbärande gläntor. Trakthyggesbruk ska inte tillämpas. Omväxling med avseende på trädslagsblandning eftersträvas. Skogen ska vara så öppen att den är genomsiktlig och att djuren obehindrat kan gå i alla riktningar. Gamla hagmarksträd som grov ek, hamlad lind samt gran med yvig grenkappa och äldre knotig tall sparas. Fler ljusöppna och grässvålsbärande gläntor återskapas genom plockhuggning och bortröjning av buskskikt, yngre barrträd och barrplantor samt en del enbuskar. Vid röjning av en lämnas i första hand riktigt gamla buskar kvar. I övrigt sparas enar av varierande storlek och form, huvudsakligen gruppvis. Röjnings- och avverkningsavfallet dras ihop och flisas eller bränns. Mindre högar med röjningsavfall samt högar med uppkvistade toppar och grova grenar från avverkning av lövträd kan kvarlämnas i anslutning till gläntorna. I gläntor med mycket örnbräken bekämpas denna lämpligen genom att stjälkarna slås av eller knäcks under sommaren.

Även de öar som ej betas ska inte påverkas av trakthyggesbruk utan brukas genom plockhuggning och blädning. På de mindre öarna kan även fortsättningsvis ett mycket försiktigt skogsbruk bedrivas genom stamvis blädning i samråd med naturvårdsförvaltaren.

Delar med karaktär av skogsbete samt de betade öarna hävdas genom naturvårdsinriktad betesdrift. Detaljer i betets utformning läggs fast i beslut om miljöstöd och/eller i skötselavtal. Den kvarstående vegetationsmängden vid installering på hösten ska vara liten i grässvålsbärande delar. Det är ur naturvårdssynpunkt särskilt viktigt att betesdrift bibehålls i fällor som innehåller havsstrandängar. Skötselplanen utgör därför inget hinder för extensiv betesdrift inom delar av skötselområdet som inte har skogsbeteskaraktär. Skötselplanen hindrar inte heller extensiv betesdrift på andra skogsbeklädda öar än de som nämns ovan.

Frihuggning och röjning kring äldre grov ek och lind till en radie av fem meter utanför kronans projektion. Dock kan i vissa fall enstaka grövre lövträd inom denna radie sparas. Kraftigt inväxta ekar huggs fram successivt. Döda grenar på ekarna lämnas kvar. Vid skogsvårdande gallringar och röjningar sparas i förekommande fall yngre ek och lind som rekrytering till kommande trädgenerationer. Ett antal lämpliga yngre ekar gallras fram för att i framtiden ge möjlighet till kontinuitet på grov och ihålig ek.

Hamlade träd ska beskäras omkring vart tredje till sjunde år.

Vid behov underhållsröjning av uppväxande lövsly kring grov ek och hamlad lind.

Virkestransporter planeras efter väderlek och markens bärighet så att risken för spårbildning minimeras. Hindrande verkan av kvarliggande ris, toppar och klenvirke begränsas uteslutande efter stränder och stigar. Det röjningsmaterial som inte ska lämnas i skötselområdet flisas eller brännas senast i mars för att undvika att avfallet fungerar som fällor för de insektshonor som under vår och sommar lägger ägg på kvistar och stammar.

Skötselområde 2; naturbetesmarkerna (62,4 ha)

Beskrivning: Naturbetesmarkerna inom reservatet består av hagmarker på södra Lövö, havsstrandängar utmed områdets stränder samt mindre öar. I hagmarkerna utgör ek, björk och lind kärnan i trädbeståndet, medan även tall, apel, rönn och oxel förekommer. Inom området finns ett stort antal grova hamlade lindar. Buskskiktet är dominerat av enbuskar. Inom vissa delar är hagmarkerna igenväxta och/eller talldominerade och i behov av restaurering. Havsstrandängar med hävdindikerande arter som havssälting, kustarun och gulkämpar finns bl a vid Ängeholm, Spetleholm, Vrångnäs, Råvehuvud, Lövögrenar samt på de större öarna Bjurskär och Bredskär.

De mindre öarna inom skötselområdet är endast i mindre omfattning trädbevuxna, medan flera till stor del upptas av busksnår. Flera av öarna har fortfarande en artrik strand- och torrängsflora.

Mål för skötselområdet: Vålhävdade naturbetesmarker med tät, artrik grässvål.

Kvalitetsmål: Naturbetesmarkerna ska skötas så att:

- den artsammansättning och arttäthet som kännetecknar växtsamhällen i välhävda betesmarker bevaras och utvecklas.
- arter som är representativa för välbetad naturbetesmark långsiktigt kan föryngra sig i livskraftiga populationer. Exempel på sådana växter i hagmarkerna är backförgätmigej, knägräs, mandelblomma, liten blåklocka, pillerstarr och ängsviol. Exempel på sådana växter i havsstrandängarna är gulkämpar, ormtunga, kustarun, salttåg och strandkrypa. Exempel på sådana växter på de små öarna är trift, bockrot, backglim och revfingerört.
- förekomsten av hamlad lind, grov lind och gammal grov ek gynnas och utvecklas.
- djur och växter knutna till hamlad lind, grov lind och gammal grov ek under traditionella och ljusa hävd tillstånd kan fortleva och helst öka i utbredning och antal.
- insektsarter som är beroende av giftfri spillning kan fortleva i livskraftiga populationer.

Riktlinjer och åtgärder: Naturbetesmarkerna ska hävdas genom naturvårdsinriktad betesdrift. Detaljer i betets utformning läggs fast i beslut om miljöstöd och/eller i skötselavtal. Den kvarstående vegetationsmängden vid installering på hösten ska vara liten i alla växtsamhällen. Gödning eller tillskottsutfodring får inte ske inom skötselområdet.

* Hagmarkerna ska ha en gles träd- och buskvegetation där hamlad lind, grov ek samt lindar och ekar med förutsättningar att utvecklas till grova och/eller vidkroniga hagmarksträd gynnas. Ovanligare lövträd och buskar sparas.

Mer slutna samt talldominerade delar ska genom gallring och röjning restaureras till hagmark med gles träd- och buskvegetation.

Restaureringen sker med fördel etappvis genom successiv gallring och röjning i en takt och omfattning som avgörs i samråd med markägare och djurhållare, av betesdjurens förmåga att hålla efter ohävsarter och sly samt i viss mån av miljöstödet kriterier. Alla barrträd, förutom äldre knotig tall, tall med stamskador samt någon enstaka grov och spärrgrenig gran, gallras bort. Vissa mindre partier med yngre tall kan i en övergångsperiod sparas som skyddskappor utmed strandlinjen. Alla större ekar sparas men där dessa står för slutet för att utvecklas till hagmarksekar, gallras vissa individer bort. Trädivider som tränger eller beskuggar äldre hamlad lind, grov ek samt lind och ek med förutsättningar att utvecklas till grova och/eller vidkroniga hagmarksträd tas bort. Vissa av de yngre lindar som ska sparas nyhamlas (se nedan). Gallring av björk. Döda träd kvarlämnas. Avverkning ska detaljplaneras och gås igenom i fält under medverkan av länsstyrelsen. Avverkning och uttransport av virke ska göras vid sådan tidpunkt och på sådant sätt att skador på mark och vegetation inte uppstår.

För att påskynda utveckling mot hålträd med mulm kapas en gren av minst 10 cm:s diameter omkring en halvmeter från stammen på några medelålders ekar.

Huvuddelen av de unga lövträden samt sly och övrigt buskskikt röjs bort. Ett lämpligt antal yngre ekar, lindar, rönnar och björkar sparas som rekrytering till kommande trädgenerationer. Ett lämpligt antal yngre lindar nyhamlas på ca 3 meters höjd. Härvid ska direkt solljus falla på stammen under någon del av dagen, topparna kapas ca 5 - 10 cm ovan förgreningar, sidogrenar kapas ganska nära stammen samt enstaka grenar eller delar av grenar sparas i trädets övre del som "dragare". Vidare sparas äldre apel, hagtorn, rönn och hassel. Enstaka nypon och slånbuskage sparas företrädesvis i steniga partier. Vid röjning av en lämnas i första

hand riktigt gamla buskar kvar. I övrigt sparas enar av varierande storlek och form, huvudsakligen gruppvis och i anslutning till steniga partier.

Åter- och nyhamlade träd ska beskäras omkring vart tredje till sjunde år.

Röjnings- och avverkningsavfallet flisas eller bränns innan den 1 april. Mindre högar med röjningsavfall samt uppkvistade toppar och grova grenar från avverkning av lövträd kvarlämnas framförallt på betesimpediment och då gärna i solvarmt läge.

Efterhand underhållsröjning av uppväxande lövsly som ratats av betesdjuren. Det är viktigt att grövre ekstammar hålls fria från beskuggande sly och buskar.

Körbara restaurerade områden med stort inslag av kruståtel och andra för betesdjuren osmakliga arter kan betesputsas tidigt under pågående betessäsong för att påskynda utvecklingen mot bete av bra kvalitet.

* Havsstrandängarna ska hållas fria från träd, sly och buskar, så att de i stort sett är helt öppna.

I bladvassdominerade delar, där inte betet räcker till för att trycka tillbaka bladvassen, kan denna bekämpas genom bränning under sensommar eller vintertid. Ett annat alternativ är slåtter högsommartid under två - tre år i följd. Det är viktigt att betesdjuren kan beta av den späda vassen varje år.

Igenvuxna strandängar med tät förnafilt av gräs kan, om de är tillräckligt stenfria, med fördel restaureras med slaghack och uppsamling första året varefter betesdjur sätts in i maj året därpå. Ett alternativ är bränning under februari/mars, men marken måste då vara tillräckligt fuktig för att inte gräsrötterna ska skadas. För att få ett bättre betestryck i havsstrandängar som betas tillsammans med skogen kan fällindelning övervägas.

Efterhand underhållsröjning av uppväxande lövsly som ratats av betesdjuren.

* De mindre öarna inom skötselområdet ska restaureras så att de har en gles träd- och buskvegetation. Äldre lövträd, knotiga tallar, vildapel, äldre en samt vissa bärande buskar sparas. Öarna betas lämpligast med får.

Flyttning av stängsel på Grenleudd så betesdjuren kan nå Lilla Böneskär, Stora och Lilla Törneskär samt Stora och Lilla Adegrundet.

Efterhand underhållsröjning av uppväxande buskar och lövsly som ratats av betesdjuren.

Skötselområde 3; åkermarken (62,8 ha)

Beskrivning: Åkermark.

Mål för skötselområdet: Öppen brukad mark.

Kvalitetsmål: Åkermarken ska skötas så att:

- den hålls fortsatt öppen.
- hotade åkerogräs som klubbfibbla, spikvallmo och småfruktig jungfrukam långsiktigt kan förnya sig i livskraftiga populationer.

Riktlinjer och åtgärder: Fortsatt öppethållande av åkrarna genom åkerbruk eller betesdrift.

Behandling med ogräsmedel och gödsling undvikes i de åkerkanter där klubbfibbla, spikvallmo och småfruktig jungfrukam förekommer.

Hamlade träd utmed vägar och diken ska beskäras omkring vart tredje till sjunde år.

Skötselområde 4; vattenområdet och holmarna (527,9 ha)

Beskrivning: Reservatets vattenområde och holmar. En del holmar är bevuxna med barrträd, men det finns också rikligt med trädlösa kobbar. Hastighetsbegränsning på 5 knop gäller inom reservatets vattenområden. Runt Marsö och Småskär, Oxlegrunden, Bussegrunden samt Ortegrunden är vattenområdet i en radie om 100 meter avsatt som fågelskyddsområde.

Mål för skötselområdet: Holmar och vattenområden med fri utveckling.

Kvalitetsmål: Området ska skötas så att:

- en för moränskärgård representativ fågelfauna kan bevaras.
- djur och växter knutna till holmar och vattenområden med fri utveckling kan fortleva och helst öka i utbredning och antal.

Riktlinjer och åtgärder: Årlig städning längs med stränder, underhåll av tillträdesförbuds- och fartbegränsningsskyltar samt övervakning av fågelskyddsområden.

Inga exploateringsföretag eller andra ingrepp får vidtas som kan förändra vattenområdets karaktär eller skada naturmiljön.

Skötselområde 5; fiskelägena och badplatserna (2,1 ha)

Beskrivning: Fiskelägena är belägna vid Vrångnäs, Sörgårdskåsor och Grässkär. Vid Lövägrenar och Rävahuvud finns avhågnade bad- och tältplatser bevuxna med björk, tall, ek och en.

Mål för skötselområdet: Väl bibehållna fiskelägen. Väl fungerande badplatser.

Riktlinjer och åtgärder: Underhåll och tillsyn av fiskebodarna ansvarar markägarna för. Gräsklippning och slyröjning vid behov. Badplatserna ska städas årligen efter badsäsongen och röjning av buskar ska ske vid behov. Badplatserna ska betas efter badsäsongens slut.

Tomtmark och gårdsnära mark (12,9 ha)

Skötsel av tomtmark och byggnader ankommer på markägaren och behandlas inte i skötselplanen.

Vägar

För den samfälliga vägen till och genom Lövö by ansvarar vägsamfälligheten. Staten bidrar med underhåll enligt angiven intresseandel. För normalt underhåll av brukningsvägen till Lövögrenar liksom av vägen till Vrångnäs ansvarar staten.

Hägnader

Det är önskvärt att naturbetesmarkerna i sin helhet samt skogsbeten i delar lämpliga ur landskapsbildssynpunkt (som i anslutning till väg) hägnas med trögärdesgård. Översyn av stenmurarna varvid nedrasade stenar läggs upp. De muravsnitt som särskilt framhålls i beslutet prioriteras.

1.3 Jakt

Förutom i fågelskyddsområdena under tiden 1 april - 10 juli finns inga särskilda restriktioner beträffande rätten till jakt inom Lövö naturreservat.

1.4 Brand och brandbekämpning

Bränder som uppkommer inom reservatet skall släckas enligt gällande räddningslag.

2 ANORDNINGAR FÖR ALLMÄNHETEN

2.1 Övergripande mål

Planeringen för allmänheten ska inriktas på att ge besökaren möjlighet till rekreation och naturupplevelser.

2.2 Tillgänglighet

Beskrivning: Reservatet kan nås både land- och sjövägen. Närmaste busshållplats finns i Mönsterås. Två parkeringsplatser finns inom reservatet; en vid Lövögrenar och en strax söder om byn. Se bilaga 3.

Riktlinjer och åtgärder: Ingen ändring av befintliga förhållanden.

2.3 Friluftsanordningar

Beskrivning: En markerad stig med stättor vid stängselövergångarna finns på Lövös sydvästra del. På Lövögrenar och vid Råvehuvud finns avhägade badplatser. Vid Lövögrenar finns tre anlagda eldplatser. Se bilaga 3.

Riktlinjer och åtgärder: Dragning av en ny stig i reservatets nordöstra del. Stigarna markeras med i överändan färgade, låga trästolpar. Lägen för ovan föreslagna åtgärder framgår av bilaga 3. Badplatserna städas årligen efter badsäsongens slut.

2.4 Renhållning

Beskrivning: Toaletter och sopkärl finns utplacerade på ett flertal platser inom reservatet enligt bilaga 3.

Riktlinjer och åtgärder: Kommunen bör ta del av naturvårdsansvaret med avseende på sop- och toalettömning. Sophämtning är en kommunal angelägenhet och bör ej utöver normal sophanteringskostnad belasta värden av reservatet.

2.5 Information

Beskrivning: Informationsskyltar finns på ett flertal platser inom reservatet enligt bilaga 3. Skyltar finns även uppsatta i Timmernabben. På två öar finns skyltar som anger gällande hastighetsbegränsning inom reservatets vattenområde. En informationsfolder för reservatet finns.

Riktlinjer och åtgärder: Framställning av nya informationsskyltar samt eventuellt ny informationsfolder.

3 TILLSYN

Tillsynen av naturreservatet och tillhörande fågelskyddsområden utförs av kontrakterad tillsyningsman.

4. DOKUMENTATION AV UTFÖRDA ÅTGÄRDER

Naturvårdsförvaltaren ska dokumentera utförda åtgärder genom att ange skötselområde, utförd åtgärd, år och månad för åtgärdens utförande, dagsverksåtgång/kostnad, vem som utfört åtgärden, finansiering samt eventuell notering om åtgärdens effekt eller om annat av intresse inom reservatet.

Vad gäller betesmarkerna ska brukaren föra anteckningar om utförda åtgärder såsom röjningar, antal betesdjur, tidpunkt för betespåsläpp samt installning och vid årets slut redovisa dessa. Blanketter för dokumentation av skötselåtgärder tillhandahålls av länsstyrelsen.

Dokumentationen av utförda åtgärder ska fungera som bedömningsunderlag inför framtida åtgärder.

5. BIOLOGISK UPPFÖLJNING

Uppföljning av skötselområde (hävd tillstånd).

Uppföljning av de mål för skötseln (angående hävd tillstånd) som formuleras i beslut om miljöstöd eller i skötselavtal ska årligen utföras av brukaren. Blanketter för detta tillhandahålls av länsstyrelsen.

Uppföljning av kvalitetsmål

De kvalitetsmål som formulerats i denna skötselplan ska följas upp vart femte till tionde år. Länsstyrelsen ansvarar för att denna uppföljning sker.

Inom skötselområde 2 och vissa delar av skötselområde 1 ska dokumentation av skötsel-effekter på flora och vegetation utföras. Med återkommande besök i fasta provvytor ska fältskiktets arttäthet analyseras med artarea-metoden i syfte att följa eventuella förändringar i fältskiktets artsammansättning.

Inom skötselområde 3 ska hotade åkerogräs som klubbfibbla, spikvallmo och småfruktig jungfrukam följas upp varvid antalet individer räknas.

Inventeringar

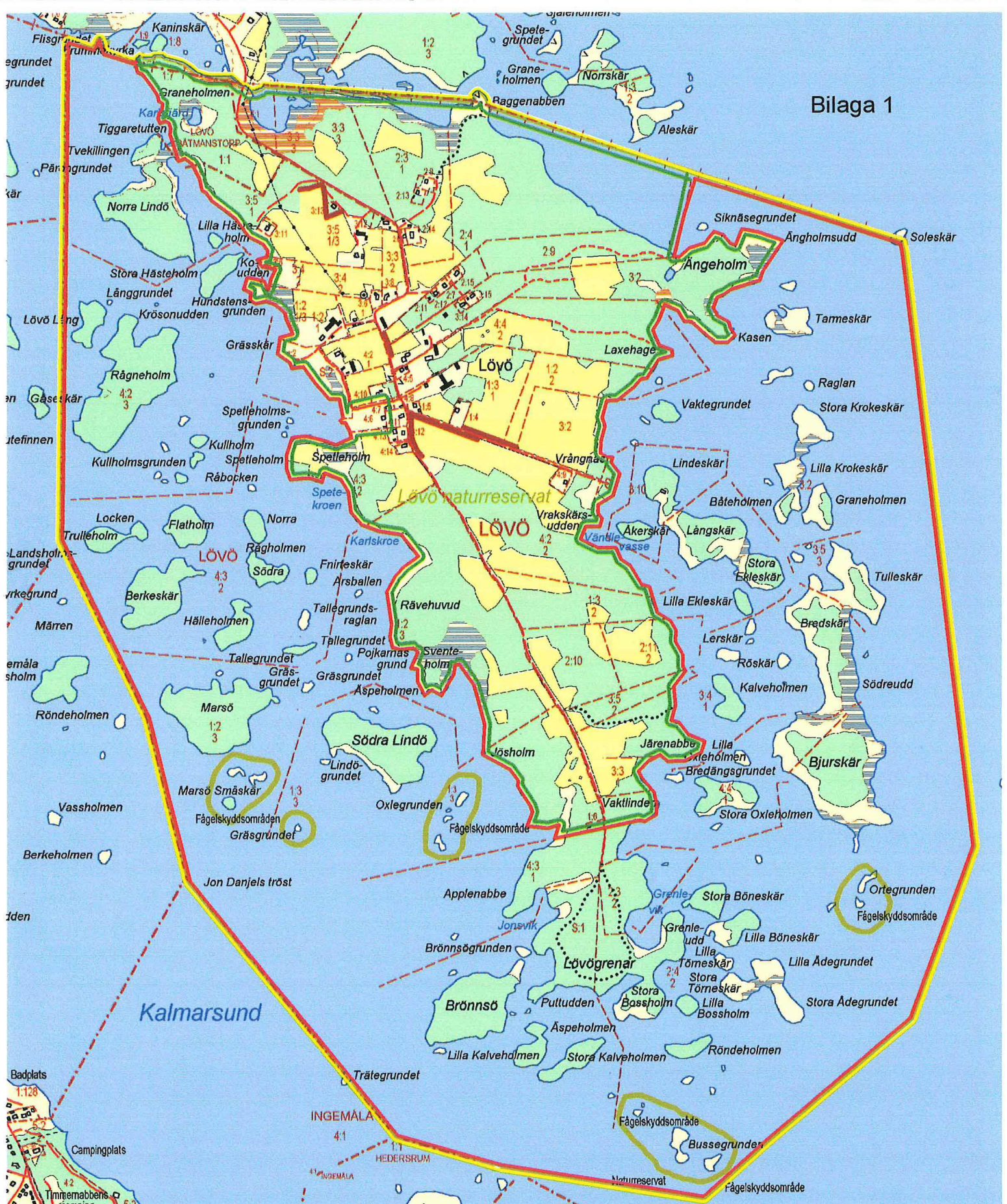
Kunskapen om reservatets fauna och flora är ofullständig. Behov av inventeringar finns och bör utföras i mån av tillgängliga resurser. Särskilt angelägna är undersökningar av ryggradslösa djur, lavar, svampar och mossor samt inventering av värdefulla trädindivider. Inventeringarna ska bl a ligga till grund för uppföljning av lavsamhällen och insektsarter knutna till framförallt grov ek och lind. Även häckfågelinventering bör genomföras inom reservatet.

6. FINANSIERING AV NATURVÅRDSFÖRVALTNINGEN

Betesdrift, stängselunderhåll, sly- och buskröjning m m utöver vad som kan ersättas inom ramen för EU:s jordbruks-, regional- och miljöstöd kan regleras i skötselavtal mellan brukare och länsstyrelsen.

Markägarna svarar för de kostnader som faller under den normala driften av jord- och skogsbruket.

Staten bekostar uppförande och underhåll av anordningar för friluftsliv och tillsyn.

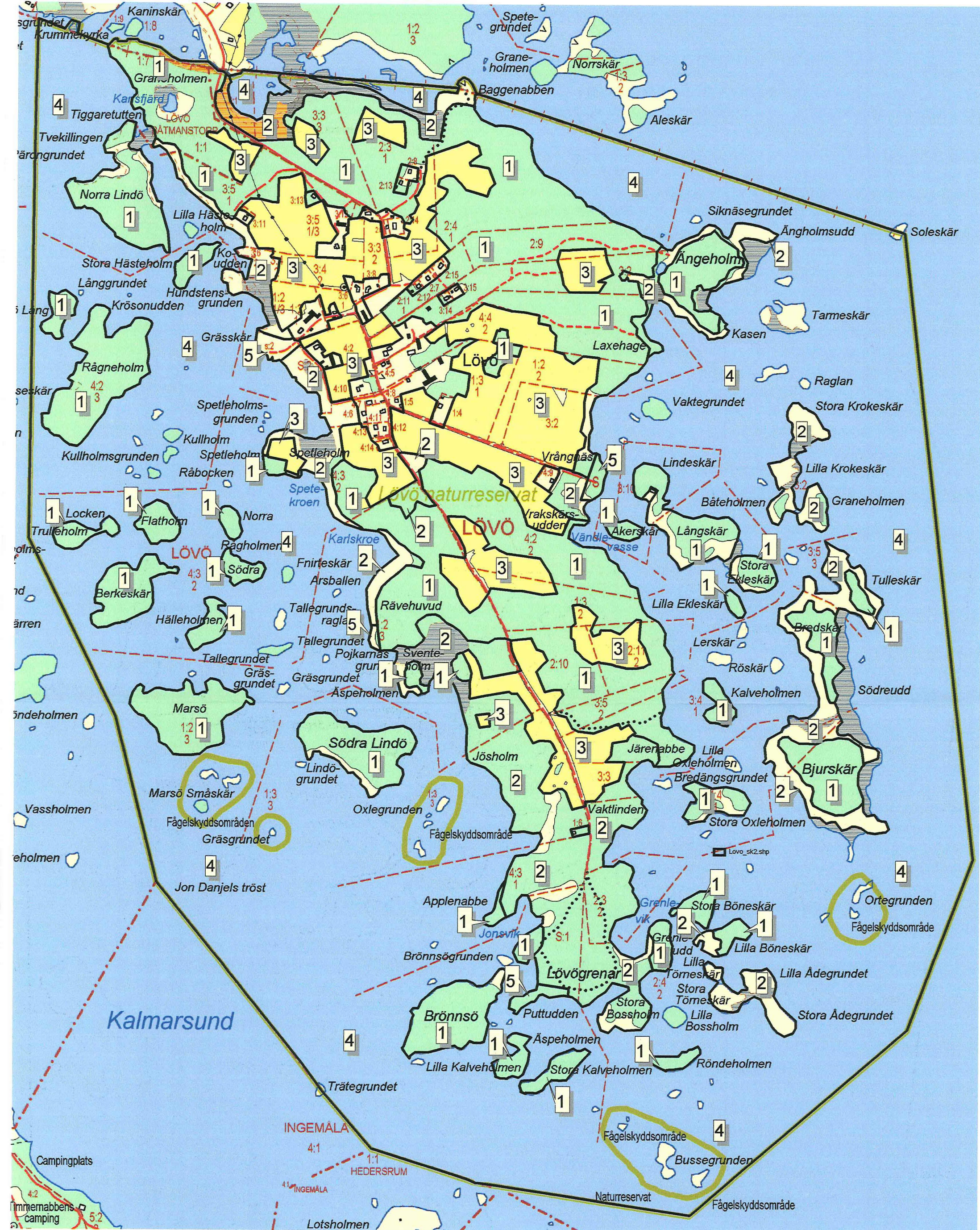

0 0.2 0.4 0.6 0.8 1 kilometer

LÖVÖ NATURRESERVAT
Tillhör länsstyrelsens beslut dnr 231-10301-99

- Reservatsgräns
- Särskilda föreskrifter
- Särskilda föreskrifter
- Stengärdesgård

Bilaga 2

SKÖTSELPLANEKARTA
LÖVÖ NATURRESERVAT

Tillhör länsstyrelsens beslut dnr 231-10301-99

1-5 Skötselområden